

Кръгла маса

„Наркотиците и нашите деца: навременни действия срещу закъснели решения”

СОФИЯ, 24.11.2010

Програма МАТРА,
Министерство на Външните
работи на Кралство
Нидерландия

Национална информационна линия за наркотиците и алкохола

Запознай се с наркотиците, за да не ги обикнеш

- Финансиран от програма МАТРА
- Изпълнител на проекта – Асоциация за рехабилитация на зависими “Солидарност”
www.solidarnost-bg.org
- Партньор - Trimbos Institute www.trimbos.nl
- Подкрепящи организации – НЦН, ПИЦ, Мтел
- Период на изпълнение – април 2008 г.-ноември 2010 г.

Цели на проекта

- Увеличаване на социалното внимание към употребата на психоактивни вещества
- Телефонно и интернет информиране, консултиране и насочване към програми за лечение и рехабилитация
- Неформално здравно образование и превенция на употребата на психоактивни вещества
- Повлияване на социалните нагласи във връзка с употребяващите и зависимите и техните семейства

Цели на проекта

- Изграждане на интернет сайт www.drugsinfo-bg.org
- Канали за комуникация
  - телефон 0888 99 18 66
  - Форум
  - Чат
  - E-mail
  - Facebook
- Създаване на регистрационна система
- Изграждане на база знания
- Провеждане на кампания за популяризация на услугите

Фази на проекта

- Фаза на изграждане на ИЛ април-октомври 2008

- Наемане и обучение на екип
- Техническо изграждане на линията
- Изработване на уеб сайта
- Основни партньори – Тримбос институт и Мобилтел

- Пилотна фаза октомври 2008 – февруари 2009

Основни партньори

- Училища - 5 училища от София, работено със 700 родители и 1000 ученици
- РИО – София
- НЦН
- ПИЦ - София

- Фаза на изпълнение февруари 2009 – ноември 2010

Фаза на изпълнение

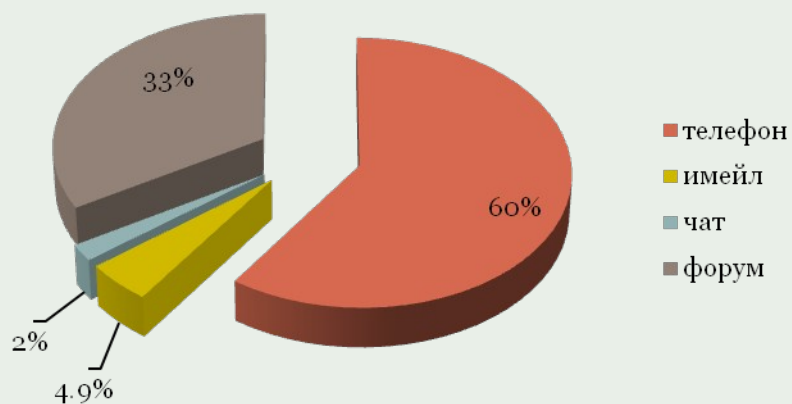
- Проведени две големи информационни кампании – една през 2009 и една през 2010 г.;
- Кампанията “Сподели с приятел” продължава и в момента, с много силна медийна подкрепа и подкрепа от бизнеса. Посетени 11 училища, 700 ученици от София, Варна, Пловдив. Създадена е кауза във Фейсбук – с над 1000 члена;
- Проведени два дни на отворените врати;
- Отразяване на дейностите на ИЛ в медиите;
- Издаване на електронен бюлетин от юни 2010 г.;
- Проведени две анкети през 2009 и 2010 г.

Изследване за достъпност и употреба на ПАВ в училищна възраст , юни 2009 г.

- Интересни изводи: На твърдението “Повечето ми съученици употребяват алкохол” 67% от участниците на възраст между 10 и 12 г. отговарят с „да”. Положителният отговор расте до 90% във възрастта между 13-18.
- На твърдението “Виждам съм съучениците си да употребяват алкохол, вместо да влизат в часовете” 54% от участниците между 10 и 12 г. дават положителен отговор на този въпрос. Положителният отговор расте до 67% във възрастта между 13-18 г.
- Може да се твърди, че в сравнение с др. изследвания за наркотици, експериментирането започва именно с алкохол , и то в ранна възраст – между 10 и 12 г.

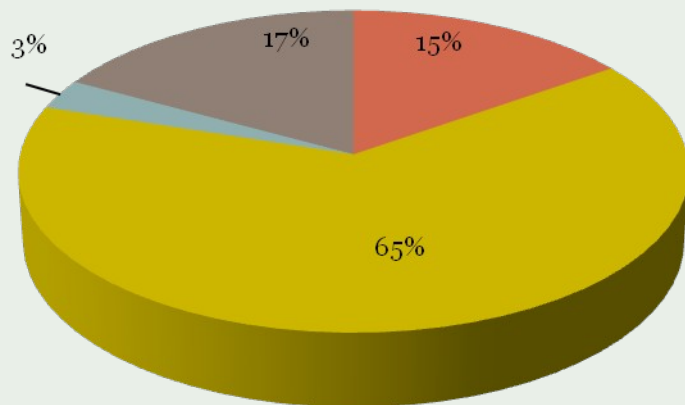
Брой контакти по типове

- Общият брой контакти от 23.02.2009 г. до 10.11.2010 е 1198.
- От осъществените контакти 60% (715) са били по телефона, 33% (401) във форума, 4.9 % (58) по e-mail и 2% (24) по чат.

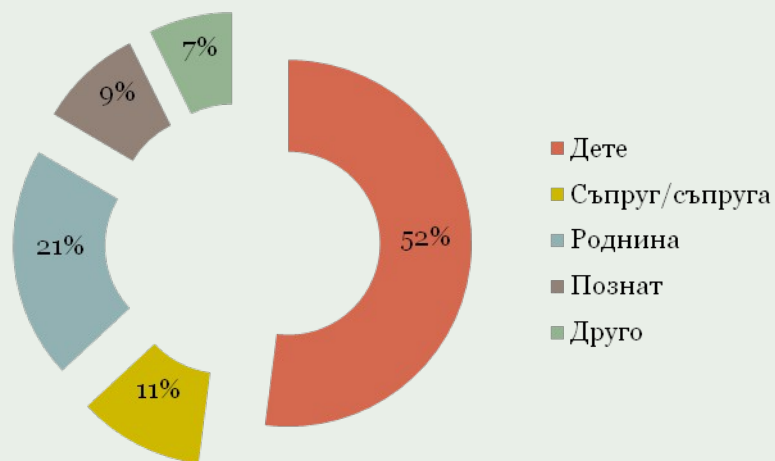
Причина за контакта

- Лична употреба
- Личен интерес
- Употреба от някой друг
- Други

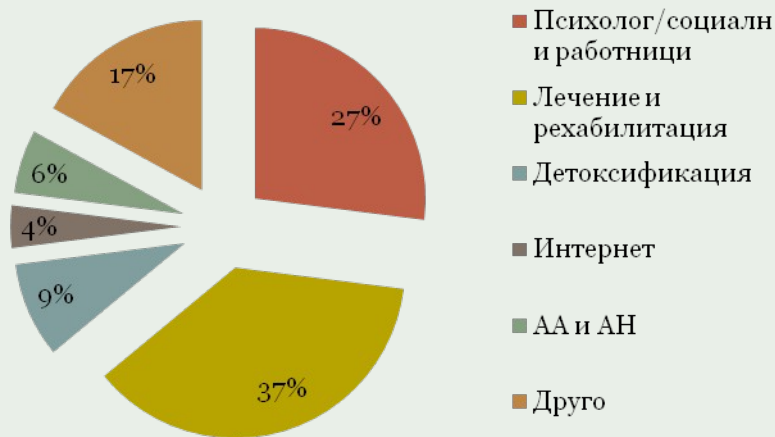
- Най-честата причина за контакт е употреба от някой друг, която се запазва като устойчива тенденция през целия период. Употребата от някой друг заема 65% (515) от целия общ брой установени контакти (797). Съответно най-често срещаните причини за контакт са :
  - лична употреба са - 122 контакта (15%)
  - употреба на някой друг – 515 контакта (65%)
  - личен интерес и други (свързани с работата; свързани с обучение (образование); неизвестна; ефекти; рискове; съмнение за употреба): 160 контакта (20%)

Употреба от някой друг

- При употреба на някой друг и през двете години се запазва тенденцията контактите да са свързани с употребата на дете 52% (268), като става въпрос за младежи на средна възраст 21-26г., а през месец септември 2009г., средната възраст е значително по-ниска – 16г.
- На второ място са контактите с употреба от роднина 21% (105), а на трета позиция – употреба от съпруг/съпруга 11% (57) и на последно – от познат 9% (47).
- Във връзка с употребата на роднина можем да направим хипотези, че 21% от родителите са прехвърлили отговорността към други членове на семейството, поради заетост от работата, ежедневието или поради срам от осъждане.

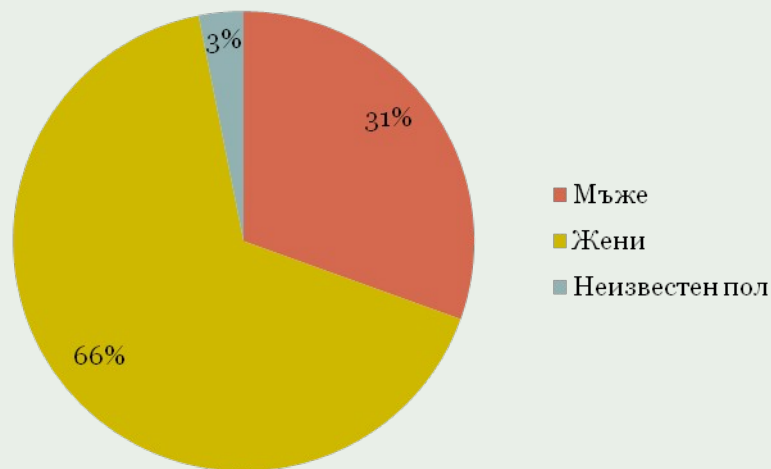
Пренасочване

- Забелязва се изменение в тези тенденции, сравнявайки периода на 2009г. и целия период 2009-2010г. За сравнение може да посочим данни от годишния отчет на ИЛ за 2009г. , където се наблюдават устойчиви тенденции при пренасочванията към психолог/ социален работник (33%) и към лечение и рехабилитация на зависимост (34%). Пренасочването към интернет (4%) и AA и АН (9%) присъства значимо през първите три месеца след стартирането на информационната линия. Процентът пренасочвания към детоксификация е 4%. Посочените пренасочвания заемат 83% от общия брой на всички пренасочвания.

Статистика по пол, възраст и град

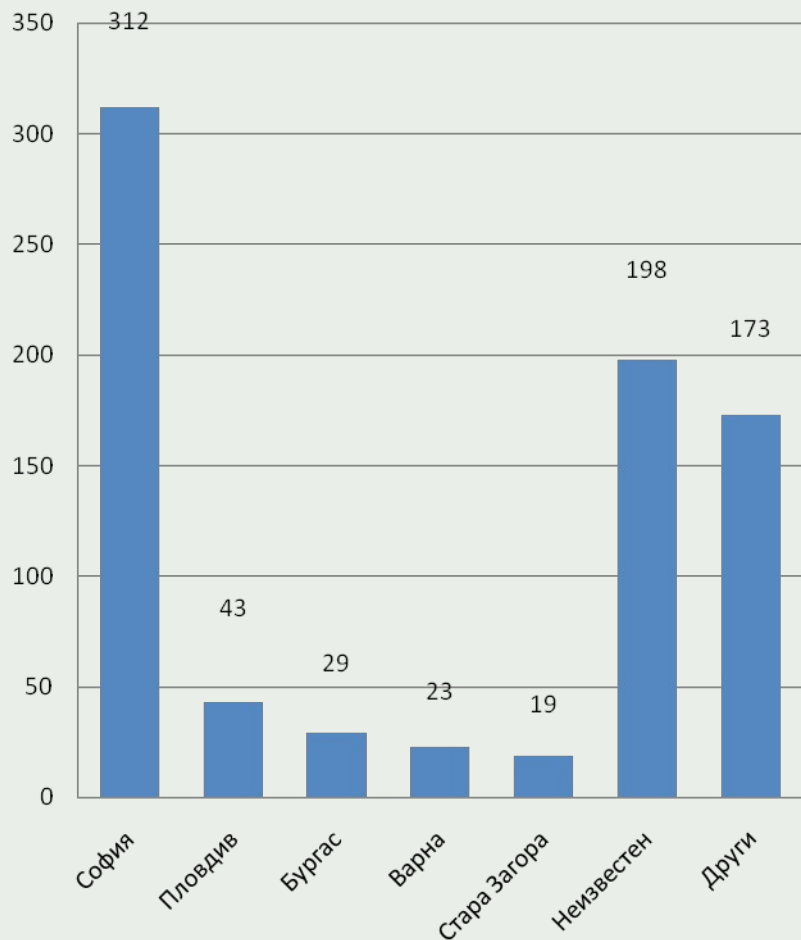
Пол

Пол и възраст

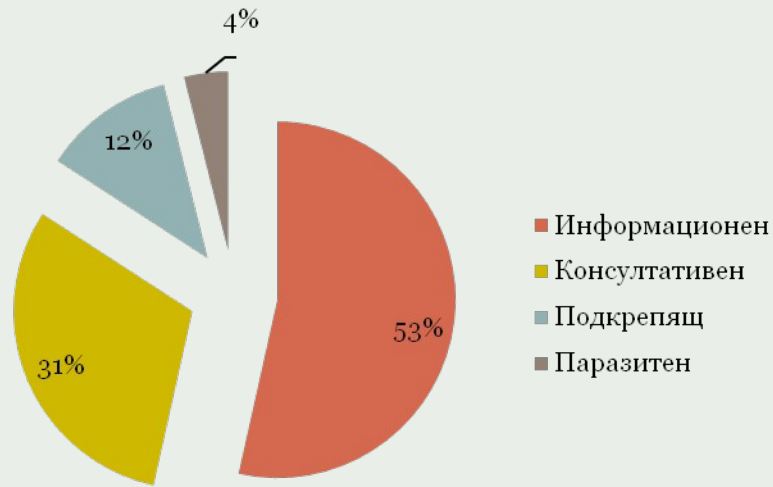
- Активността на жените (529) в инициране на контакт е устойчиво по-висока от активността на мъжете (243). Разликата между тях значително нараства по време на рекламни кампании или медийни изяви на Солидарност. Жените са по-склонни да търсят контакт и да решават проблемите на децата си.
- Средната възраст на обаждащите се мъже е 40 год., а тази на жените – 45. Средната възраст за всички контакти е 43 години. Броят на контактите с попълнена възраст е 696.

Град на контакта

- Обажданията са най-често от следните градове:
  - София – 312 (39%)
  - Пловдив – 43 (5%)
  - Бургас-29 (4%)
- Значителен е броят на неизвестните контакти, което се получава заради контактите по e-mail и чат
- Графиката показва изключително добре проблем, който срещаме през цялото време в нашата работа – недостатъчно добро партньорство с институциите и липса на изградена мрежа в областта на зависимостите в нашата страна.

Тип на контакта

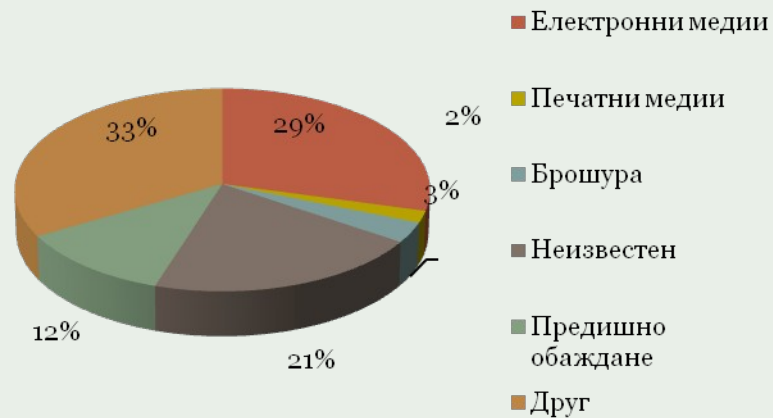
- Доминиращите типове контакти са информационен (53%) и консултативен (31%), като много често двата типа не присъстват в чист вид, а се маркират като части от един контакт. Значително по-нисък е процентът на подкрепящия тип контакт – 12%. За изследвания период са регистрирани 43 броя паразитни обаждания (4%).
  - Информационен – въпроси относно тестове, ефекти на веществата, лечение, насочване, търсене на лечение;
  - Консултативен – свързана с установяване, поставяне и решаване на конкретен проблем;
  - Подкрепящ – най-често свързан с емоционална работа или мотивиране за решение

Кросфакторна статистика – време - тип на контакта

- Графиката показва контактите , направени само по телефона
- Показани са средни стойности
- Подкрепящият контакт е по-дълъг и по-труден, тъй като в него става дума за емоционална работа с обаждащия се

Произход на контакта

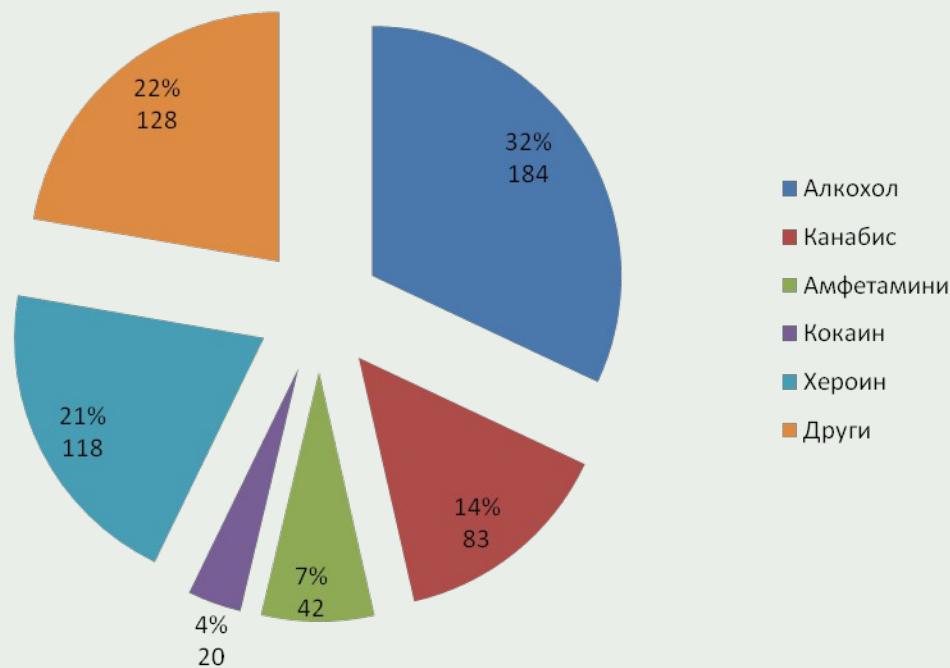

- Показва откъде хората са научили за нас
- Броят на контактите обозначени, като „Друг“ заемат значителен процент – 33% (266), следван от „Електронни медии“ с 29% (233) и „Неизвестен“ - 21% (164). 12% (93) от обажданията са осъществени на базата на предишен контакт., което показва доверие в Информационната линия. Трябва да се спомене, че по този показател също се наблюдава изменения на общия период с сравнение с периода 2009г. В този период броят на контактите с неизвестен произход е значителен – 21%, както и броят на регистрираните контакти с опцията „друг“ – 52%. Голяма част от избора на опция „електронни медии“ е разпределена в месеците май, юни, юли. 7% от осъществените контакти са от предишно обаждане.

Основно вещество, поради което е направен КОНТАКТЪТ

Основно вещество

- Като второ вещество (при смесена употреба) се посочват:
  - Амфетамините – 24% (18),
  - Алкохол- 20% (15)
  - Канабис – 16% (12)
- За най-чести комбинации между веществата се посочват комбинациите между:
  - Канабис/Амфетамини- 34% (12),
  - Амфетамини/Канабис – 23% (8),
  - Канабис/Алкохол – 17% (6),
  - Хероин/Амфетамини- 14% (5)
  - Амфетамини/Кокаин- 11% (4).

База знания

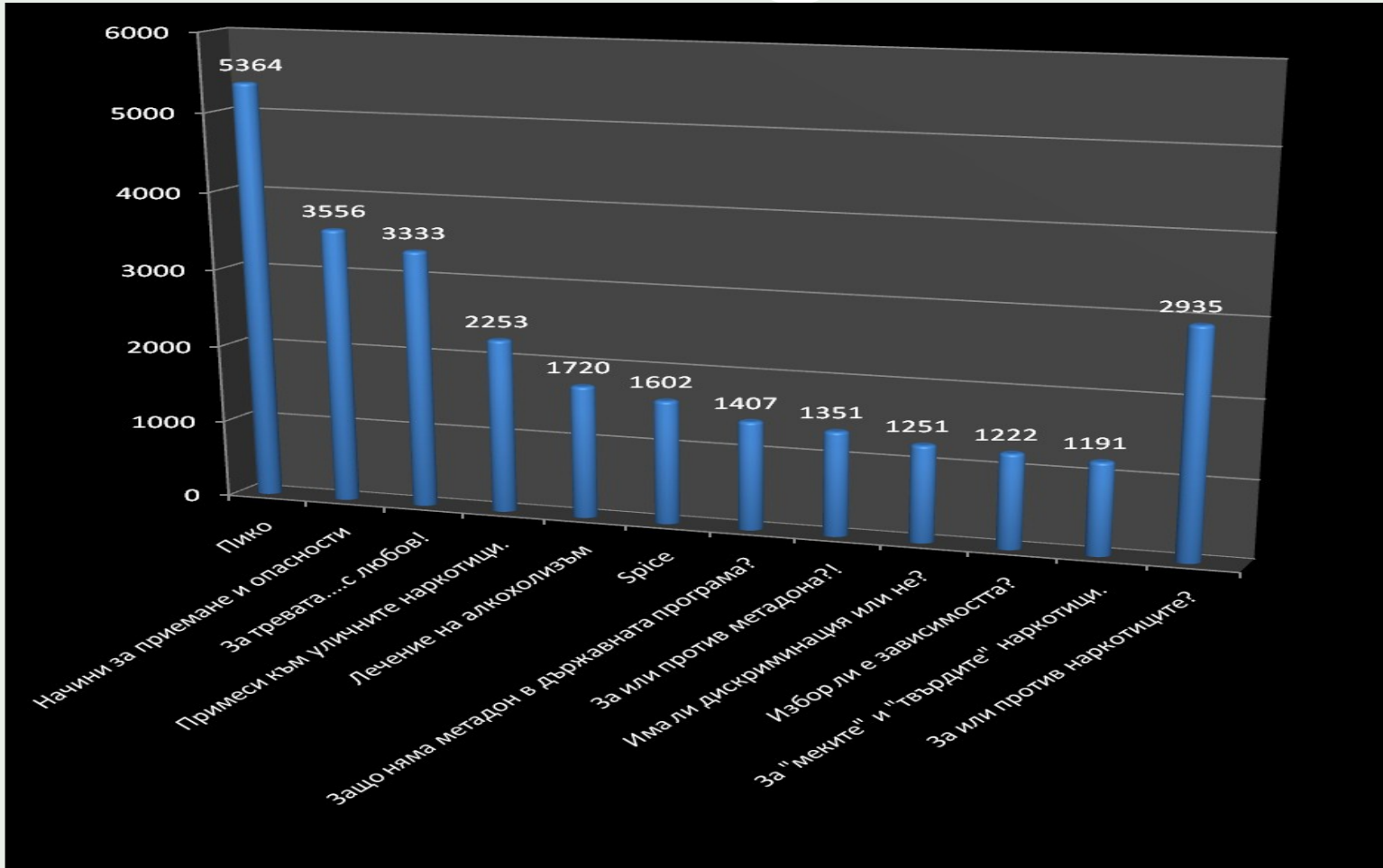
- Отнася се до интересни въпроси на потребители на НИЛНА, за които няма готов отговор, които изискват проучване
  - Къде може да се направят кръвни тестове за наркотици?
  - Има ли начини да се манипулират слюнчените тестове, с които полицаите от КАТот 1.03.2010г. взимат проби за наркотици?
  - Има ли възможност зависим от хероин, излежал ефективна присъда да се лекува извън страната, при положение, че не е реабилитиран?
  - Възможно ли е принудително лечение на непълнолетен зависим от хероин?
  - Какви примеси има в уличните наркотици?
  - В кои психиатрични болници в България може да се лекува болен от шизофрения и осъден зависим, като през това време му тече присъдата (т.е. изпълнението на наказанието не се прекъсва)?

Форум на www.drugsinfo-bg.org

Форумът съдържа 119 теми, като общият брой коментари е 531. (24% -130) от тях са мнения на консултантите). Общият брой регистрирани членове в момента наброява 233. Важно е да се отбележи, че форумът се ползва предимно от млади хора, като основно се наблюдава търсене на информация за определени психоактивни вещества. Секциите с най-много теми и коментари по тях са : „Азбука на наркотиците” и „ За употребяващи”, като най-дискутираните теми са свързани с ефектите и рисковете от употреба, начини за преодоляване на наркотичната зависимост и споделяне на личен опит от употребяващи. Обособена е специална секция във форума на Drugsinfo - „ Въпроси и отговори”, където на запитванията на потребителите отговарят само консултантите на Информационната линия в рамките на 72 часа.

Теми с най-много преглеждания

За периода 01.10.2008- 20.11.2010 г.

- Посещения
  - 140 423 посещения общо
  - 106 986 абсолютен брой отделни посетители
- Най-често посещавани страници
  - Азбука на наркотиците
  - Канабис
  - Амфетамини и метамфетамини

Изводи

- Услугите на НИЛНА се възприемат от българското общество като навременни и значими
- Основна силна страна – многообразни канали, които дават обективна и анонимна информация на разнообразни целеви групи
- Проблемната употреба на алкохол очевидно се подценява както от хората, които пият, така и от страна на институциите
- Липса на програми за възстановяване за възрастни зависими (над 40 г.) от алкохол
- Необходими са засилени директни интервенции сред младите хора, свързани с информацията и превенцията на психоактивни вещества (ПАВ)
- Необходима е промяна на образователната политика в училищата, която касае информацията и превенцията на употребата на ПАВ
- Основна слаба страна – недостатъчна мрежа и нежелание за партньорство с НИЛНА от страна на държавните и общински структури

Перспективи

- Продължаване на работата на НИЛНА
- Проект за превенция на употребата на алкохол съвместно с Асоциацията на пивоварите в България
- Продължаване на информационната кампания “Сподели с приятел” извън София
- Директна работа с училищата под формата на обучения за ученици и педагогически персонал